

عملیات انتحاری دشمن و روش‌های مقابله با آن فتاح داداشی^۱

چکیده

داعش بعد از فروپاشی خلافت خود خوانده و در پی شکست‌هایی که توسط نیروهای مقاومت متحمل گردیده است، به عملیات انتحاری روی آورده است. بنا به اعلام رسمی گروه داعش، انجام عملیات انتحاری در دستور کار قرار گرفته است. عناصر داعش که از ملیت‌های مختلفی هستند به احتمال فراوان با فروپاشیدن مرکزیت خود در سوریه و عراق به کشورهای خود بازگشته و شروع به ایجاد ناامنی و اجرای عملیات پراکنده تروریستی خواهند کرد. در صورت ناکامی داعش در سازمان‌دهی نیروها و همچنین ناکامی در دیگر مناطق جغرافیایی موردنظر؛ گزینه نهایی «زیستن در شکاف و روی آوردن به تروریسم در خفا» و ایجاد رعب و وحشت در بین مردم خواهد بود. این نوشتار با عنوان عملیات انتحاری دشمن و روش‌های مقابله با آن، با اشاره به روش‌های عملیات‌های انتحاری دشمن سلفی و تکفیری و مراحل اجرای آن به روش‌های مقابله با عملیات انتحاری پرداخته شده است تا با تبیین اصول، شیوه‌ها و تاکتیک‌های مقابله با عملیات انتحاری و رعایت و به‌کارگیری این اصول در صحنه نبرد بتوانیم اولاً روش‌های اجرای عملیات انتحاری دشمن را بشناسیم، ثانیاً هنگامی که در مقابل عملیات انتحاری دشمن قرار گرفتیم

^۱ مربی گروه علمی نظامی دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)

Email: dadashifattah@yahoo.com.

عکس‌العمل مناسب و منطقی و به‌موقع از خود نشان دهیم و موجب حفظ نیرو و تلفات کمتری از خودی شویم، همچنین ثالثاً بتوانیم عامل انتحاری دشمن را با این تاکتیک‌ها و روش‌ها در فاصله مناسب از بین ببریم.

واژگان کلیدی: گروه‌های سلفی و تکفیری، عملیات انتحاری، عامل انتحاری

گروه‌های تکفیری سلفی که شاخه‌ای رادیکال از جمعیت‌های وهابی تحت حمایت مالی، سیاسی و نظامی برخی کشورهای عربی- غربی و صهیونیستی هستند. این گروه‌ها، با سوءاستفاده از عواطف و عقاید مذهبی، دامن زدن و بزرگ‌نمایی اختلاف‌های میان شیعه و سنی در دو کشور عراق و سوریه، تمرکز بر فقر اجتماعی و فرهنگی، حاکم ضعف ساختارهای سیاسی، مشکلات اقلیت‌ها، ایجاد رعب و وحشت از طریق ارتکاب جنایت‌های انسانی با تکیه بر اجرای حدود شرعی مبتنی بر تندترین تفسیرهای دینی و نیز، با انجام تحرکات نظامی و جنایت علیه مردم منطقه، توانسته‌اند ناامنی عمومی را به وجود آوردند. گروه‌های تکفیری پیش از آن که جزو بزرگ‌ترین گروه‌های نظامی سیاسی تفرقه‌افکن مذهبی در منطقه باشند، بازپچه سیاست‌های خصمانه و غیرانسانی صهیونیست‌های غدار و حامیان آنان برای ریشه‌کن کردن استقلال کشورهای اسلامی و استثمار منابع غنی ملت‌ها شده‌اند. آنان با دست زدن به جنایت‌های سهمگین انسانی و بی‌خانمان نمودن مردم در غرب آسیا، در قرن اخیر شده‌اند.

بنابراین ضرورت آشنایی نیروهای مقاومت با تاکتیک‌ها و فن‌های نظامی گروه‌های تکفیری، امری بدیهی و اجتناب‌ناپذیر است. لذا در این بحث به مطالبی پیرامون عملیات‌های انتحاری گروه‌های سلفی و تکفیری و روش‌های مقابله با آن‌ها پرداخته می‌شود که می‌تواند مورد استفاده اساتید و مربیان و فراگیران دانشگاه قرار گیرد.

سؤال اصلی تحقیق

عملیات انتحاری دشمن چیست و راهکارهای مقابله با آن کدام است؟

سؤالات فرعی تحقیق

- ۱- دشمن عملیات انتحاری خود را چگونه انجام می‌دهد؟
- ۲- مراحل عملیات انتحاری تروریست‌ها چیست؟
- ۳- نحوه مقابله با انواع عملیات‌های انتحاری دشمن کدام است؟

پیشینه تحقیق:

داعش پس از شکست‌های اخیر در عراق و سوریه، راهبرد متفاوتی را برای ادامه حیات و زنده نشان دادن خود در پیش خواهد گرفت و احتمالاً فعالیت‌های زیرزمینی و سایبری خود را افزایش خواهد داد. داعش در دنیای اسلام و به‌ظاهر در دنیای عرب حامیان خود را از دست داده و این روند ادامه دارد. اکنون داعش در تلاش ناامیدانه برای ادامه جنگ، به‌طور روزافزونی به نیروهای قدیمی خود برای انجام حملات انتحاری و کشتن مردم و

ناامن کردن شهرها وابسته شده است. از آنجایی که داعش قدرت انطباقی بالایی دارد، برخی از ابتکاراتش از جمله ایجاد رعب و وحشت از توانایی‌های این گروه تروریستی می‌باشد. سرویس‌های اطلاعاتی و جاسوسی کشورهای غربی از نیروهای گروهک داعش برای بدنام کردن اسلام در کشورها استفاده می‌کنند (اسلام هراسی) مطرح نمودن اختلافات قومی، مذهبی در بین مردم متناسب با بافت هر شهر و بزرگ نمودن آن اختلافات و ویژگی‌های قومی در بین مردم عادی برای برهم زدن نظم و امنیت و ایجاد اغتشاشات شهری؛ بنابراین ورود نیروهای مقاومت به عرصه میدانی نبرد سوریه را باید نقطه عطفی در این درگیری‌ها دانست. این نیروها علاوه بر تقویت روحیه، تاکتیک‌ها و توانمندی‌های جدیدی را به جبهه حامیان سوریه افزوده‌اند.

اهمیت و ضرورت انتخاب بحث:

۱. عناصر داعش که از ملیت‌های مختلفی هستند به احتمال فراوان با فروپاشیدن مرکزیت خود در سوریه و عراق به کشورهای خود بازگشته و شروع به ایجاد ناامنی و اجرای عملیات پراکنده تروریستی خواهند کرد.

۲. در صورت ناکامی داعش در سازمان‌دهی نیروها و همچنین ناکامی در دیگر مناطق جغرافیایی موردنظر؛ گزینه نهایی «زیستن در شکاف و روی آوردن به تروریسم در خفا» و ایجاد رعب و وحشت در بین مردم خواهد بود.

۳. داعش پس از شکست‌های اخیر در عراق و سوریه، راهبرد متفاوتی را برای ادامه حیات وزنده نشان دادن خود در پیش خواهد گرفت و احتمالاً فعالیت‌های زیرزمینی و سایبری خود را افزایش خواهد داد.

۴. داعش در دنیای اسلام و به‌ظاهر در دنیای عرب حامیان خود را ازدست‌داده و این روند ادامه دارد. اکنون داعش در تلاش ناامیدانه برای ادامه جنگ، به‌طور روزافزونی به نیروهای قدیمی خود برای انجام حملات انتحاری و کشتن مردم و ناامن کردن شهرها وابسته شده است.

۵. از آنجایی که داعش قدرت انطباقی بالایی دارد، برخی از ابتکاراتش از جمله ایجاد رعب و وحشت از توانایی‌های این گروه تروریستی می‌باشد.

۶. داعش بعد از فروپاشی و در پی شکست‌هایی که توسط نیروهای مقاومت متحمل گردیده است، به عملیات انتحاری روی آورده است. اعلام رسمی گروه داعش انجام عملیات انتحاری در دستور اصلی کار قرار گرفته است.

روش تحقیق

اطلاعات موردنیاز از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و مصاحبه با کارشناسان و افراد باتجربه و دارای سابقه حضور در جبهه‌های عراق و سوریه تأمین شده است. به دلیل اینکه مطالب و نتایج حاصله از این تحقیق موردنیاز شدید رزمندگان داخلی و خارجی حاضر در جبهه‌های کنونی جنگ است لذا نوع تحقیق کاربردی بوده و با استفاده از اطلاعات به‌دست‌آمده از مطالعه و نظرهای کارشناسان، مناسب‌ترین روش در این تحقیق، کیفی است.

تعاریف مفاهیم:

معمولاً در هر علم و تخصصی، تعدادی اصطلاحات تخصصی و خاص آن وجود دارد. که برای تبیین آن‌ها تعریف هر یک از آن موارد بیان می‌گردد.

۱- گروه‌های سلفی و تکفیری:

سلفی به کسی اطلاق می‌شود که خودش یا دیگری او را به جماعت پیشینیان نسبت می‌دهد. سلفیون کسانی هستند که می‌گویند: ما ایمان داریم به آنچه مسلمانان پیشین از صحابه رسول صلی‌الله علیه و اله و ائمه دین به آن ایمان آورده‌اند و آن خاصیت پیش بودن پیشینیان است.

مقصود از سلفیه کسانی هستند که در قرن چهارم هجری ظاهر شدند. آنان تابع احمد بن حنبل بوده و گمان می‌کردند که تمام آرای شان به احمد بن حنبل منتهی می‌گردد کسی که عقیده سلف را زنده کرد و برای آن جهاد نمود.

سلفیون تکفیری در تقابل با سلفی‌های سنتی، میدان توسعه معنایی کفر را نه تنها به‌سوی دولت‌ها و جامعه‌های غربی، بلکه به‌سوی دولت‌های اسلامی، پیروان مذاهب و فرق اسلامی نیز حرکت می‌دهند. نزد سلفی‌های قدیم، شرک و کفر گونه‌ای از عبادات و عقاید فردی بود، مثل توسل به اولیا، نذر، شفاعت، زیارت قبور. ولی شرک و کفری که سلفیان جدید به آن معتقدند و از آن به کفر جدید تعبیر می‌کنند، تقریباً همه شئون زندگی اجتماعی و مدنی شخص را دربرمی‌گیرد.

۲- عملیات انتحاری:

در فرهنگ لغت فارسی انتحار به معنی خودکشی می‌باشد و خودکشی نیز مفهومی را به ذهن می‌آورد که مبتنی بر دلایل انجام آن است. این دلایل در جزئیات متفاوت بوده، اما در کلیات بسیار شبیه به هم هستند. اما امروزه واژه انتحار مفهومی کاملاً متفاوت به خود گرفته و ضمن اینکه آن را یک سلسله اقداماتی باهدف تخریب، صدمه و دیگر کشی

تعریف می‌کند، ابعادی بسیار گسترده و پیچیده پیدا نموده و با نام حمله انتحاری یا عملیات انتحاری مطرح می‌گردد. در این تعریف می‌توان حمله انتحاری را به صورت یک خودکشی عقیدتی باریشه‌های به ظاهر فرقه‌ای و مذهبی اما در باطن با اهداف و گرایش‌های سیاسی و قدرت طلبانه مطرح نمود که در آن شخصی که دست به چنین اقدامی می‌زند یا همان عامل انتحاری، با اجرای یکسری اقدامات از پیش طراحی شده و سازمان یافته، ضمن از بین بردن خود، اهداف خرابکارانه یا جنایتکارانه ای را نیز پیگیری می‌کند. به دلیل وابستگی روند جذب، تربیت و آموزش یک عامل انتحاری به اهداف و نگرش‌های یک فرقه یا مکتب به ظاهر دینی و مذهبی، حمله انتحاری را خودکشی عقیدتی نیز نامیده‌اند که البته با نگاهی ساده و تحلیلی سطحی نیز می‌توان به راحتی مغایرت این آموزش‌های به ظاهر مذهبی و دینی را با اصول مطرح شده در تمامی ادیان الهی درک نمود.

۳- عامل انتحاری:

روش‌های عملیات انتحاری:

- ۱ عملیات انتحاری از لحاظ تاکتیکی
- ۲ عملیات انتحاری از لحاظ مکانی
- ۳ عملیات انتحاری از لحاظ زمانی
- ۴ عملیات انتحاری از لحاظ تجهیزات
- ۵ عملیات انتحاری از لحاظ اهداف
- ۶ عملیات انتحاری از لحاظ بیولوژیکی

۱ عملیات انتحاری از لحاظ تاکتیک

روش اول: عملیات انتحاری ریموت کنترل: این روش بدون تلفات نیروهای انتحاری طراحی و اجرا می‌گردد از قبیل: تله گذاری و بمب گذاری خودرو...

روش دوم: عملیات انتحاری به وسیله انسان:

- ۱- استفاده از افرادی که مشکل روانی و عصبی دارند.
- ۲- استفاده از اطفال و کودکان
- ۳- استفاده از افراد سالمند (رسیدن به حوریان بهشتی و همی نشینی با پیامبر اکرم (ص))

۴- استفاده از مجروحین، اجساد

۵- بی هوش نمودن افراد که بعضاً خودشان از حمل مواد منفجره بی اطلاع می‌باشند.

۶- استفاده از زنان تکفیری در عملیات انتحاری.
روش سوم: عملیات انتحاری به وسیله حیوانات: که با استفاده از حیواناتی از قبیل: گوسفند، اسب، گاو، سگ، گربه، پرندگان و ... اجرا می گردد
روش چهارم: عملیات انتحاری به وسیله خودرو: که با استفاده از خودروهای زرهی و سبک، کامیون های سنگین و سبک، زمانی که نیروها در حال تثبیت خط، یا در حال سازمان دهی و تعویض نیروها هستند، خودرو را منفجر می کنند.
یکی از روش های آمریکایی ها، انجام عملیات انتحاری با خودروهای بمب گذاری بدون سرنشین بوده که از راه دور کنترل و هدایت می شوند.
روش پنجم: عملیات انتحاری به وسیله هواگردها: با استفاده از هواپیماهای بدون سرنشین، هواپیماهای سبک، پاراگلایدر و... انجام می گردد.
روش ششم: عملیات انتحاری به وسیله اسباب بازی: تروریست ها، اسباب بازی های بزرگ را با کنترل از راه دور و یا بدون کنترل، منفجر می کنند.

۲ انواع عملیات انتحاری از لحاظ مکانی:

- ۱- عملیات انتحاری در دشت و کویر
- ۲- عملیات انتحاری در مناطق پوشیده و جنگلی
- ۳- عملیات انتحاری در مناطق شهری و ساختمانی
- ۴- عملیات انتحاری در مناطق هور و باتلاقی
- ۵- عملیات انتحاری در مناطق کوهستانی و ذوعارضه

۳ انواع عملیات انتحاری از لحاظ زمانی:

- ۱- عملیات انتحاری در شب با غافل گیری مطلق و در دید کم
- ۲- عملیات انتحاری در روز (روشنایی)

۴ انواع عملیات انتحاری از لحاظ تجهیزات:

- ۱- استفاده از امکانات الکترونیکی (بمب ساعتی)
- ۲- استفاده از امکانات و ابزارهای دست ساز
- ۳- استفاده از امکانات هوایی
- ۴- استفاده از امکانات خودرویی، تانک، نفربر و...
- ۵- استفاده از امکانات موجود در طبیعت و منطقه عملیاتی
- ۶- استفاده از بمب های چسبان
- ۷- استفاده از تجهیزات نظامی (سلاح سبک و نیمه سنگین و سنگین و...)

۸- استفاده از جاسازی مواد منفجره در داخل کتب مقدس، اشیاء و تجهیزات غیرنظامی عمومی

۵ انواع عملیات انتحاری از لحاظ اهداف:

ترور مردم عادی شیعه و سنی با عملیات انفجاری برای تخلیه خانه‌های خود و فراهم نمودن مقدمات اقلیم شیعه و سنی و جداسازی محله‌ها از یکدیگر می‌باشد.

۱- ترور شخصیت‌های برجسته سیاسی و نظامی

۲- ترور مردم عادی برای ایجاد رعب و وحشت، برهم زدن نظام اجتماعی و تحمیل اراده خود بر مردم و مسئولین سیاسی جامعه هدف

۳- حمله به یک جبهه خاص برای منظورهای خاص

۴- اهداف متفرقه و کور

۵- حمله به ستون خودرویی (نظامی و غیرنظامی)

۶- حمله به اماکن شهری و تأسیسات صنعتی، نظامی، اقتصادی و غیره

۶ انواع عملیات انتحاری از لحاظ بیولوژیکی:

این عملیات تروریستی به وسیله ویروس‌های آلوده‌کننده انسان (آب، خون، حیوانات آلوده، غذا) منتقل می‌شود.

مراحل عملیات انتحاری تروریست‌ها:

۱- آماده‌سازی روحی و روانی عامل انتحاری

۲- شناسایی و محاسبه زمان و مکان عملیات انتحاری

۳- تجهیز عامل انتحاری به مواد انتحاری

۴- اجرای عملیات انتحاری با استفاده از نقطه ضعف امنیتی مکان موردنظر دشمن و استفاده از عامل انتحاری دوم؛ در زمانی که مردم عادی برای دیدن و یا کمک به مجروحین انفجار اول در آن مکان تجمع نموده‌اند. عملیات انتحاری اصلی انجام می‌شود.

۵- عامل انتحاری قبل از حرکت به طرف نیروهای رزمنده و انجام عملیات انتحاری، از قرص ایکس (روان‌گردان) استفاده می‌کند که بعد از چند دقیقه در حالت غیرعادی قرار می‌گیرد.

۶- دشمن با افرادی که می‌خواهند عملیات انتحاری انجام بدهند، از طریق رسانه‌های شنیداری و دیداری از لحاظ اعتقادی و فکری و روانی کار کند مبنی بر اینکه شما با این عملیات به بهشت خواهی رفت و پیامبر اسلام (ص) در انتظار شماست (از سایر افراد به مدت یک روز تا ۴۵ روز جداسازی شده و در منطقه‌ای قرنطینه می‌شوند).

۷- تروریست‌ها با انجام عملیات انتحاری در شهرها و ایجاد رعب و وحشت در مناطق مسکونی و پرجمعیت، باعث می‌شود که مردم با ترس و هراس منازل مسکونی خود را ترک کرده و با تخلیه شدن منازل، اقدام به اشغال و ایجاد پایگاه در مناطق مسکونی تخلیه شده می‌کنند.

۸- بیشترین پیشروی‌ها و عملیات‌های انتحاری، از طریق جاده‌های مواصلاتی انجام می‌گیرد؛ خودروهای انتحاری از یک مسیر مشخص به سمت هدف حرکت می‌نمایند و به دلیل اینکه حفاظ بندی شده‌اند، آتش مستقیم تأثیری بر متوقف نمودن آن‌ها ندارد

نحوه مقابله با انواع عملیات انتحاری:

۱- استقرار دیده‌بان برای خبردهی سریع و به موقع از عوامل انتحاری به نیروهای خودی در مقر (فاصله این دیده‌بان باید متناسب با نحوه حرکت، سرعت و وضعیت منطقه عملیاتی باشد)

۲- ایجاد موانع بافاصله قبل از مقر استقراری نیروهای خودی (متناسب با منطقه عملیاتی)

۳- ایجاد چندلایه دفاعی موشکی ضد زره در اطراف مقرهای استقراری

۴- استفاده از مین‌های EFF

۵- احداث کانال و استقرار نیروهای خودی در داخل آن‌ها

۶- ساختن سنگر در درون زمین

۷- برقراری نیروی تأمین متناسب با منطقه عملیات (حدوداً ۵۰۰ متر)

۸- احداث خاک‌ریزهای چندلایه

۹- احداث خندق برای استقرار نیروهای خودی

۱۰- برش جاده‌های وصولی در محلهایی که از کانال‌های آب، درختزارها عبور می‌کنند.

۱۱- جلوگیری از اجتماع نیروهای خودی در یک محل خاص برای استراحت و...

۱۲- مراقبت از وسایل و تجهیزات یگان به‌ویژه خودروها به‌منظور جلوگیری از سرقت (بعضاً خودروهای سرقت شده نیروهای خودی در اختیار دشمن قرار گرفته و در عملیات انتحاری از آن‌ها استفاده شده است)

۱۳- اجتناب از دست زدن به تجهیزات، سلاح‌ها، خودروها و کلیه اقلام جامانده از دشمن در منطقه عملیاتی

۱۴- استفاده از علائم خاص در بین نیروهای خودی دشمن با استفاده از پوشیدن لباس‌های نیروهای مقاومت سعی می‌نماید که تحت پوشش نیروهای خودی برای انجام عملیات انتحاری، به مقرهای نیروهای مقاومت نزدیک شوند.

۱۵- استفاده از آژیر اعلام خبر، کلت منور نصب نورافکن، تله گذاری، فنس کشی و... به منظور هوشیاری و مراقبت مستمر و مداوم در مقرها و اطلاع‌رسانی سریع و به موقع قبل از رسیدن عوامل انتحاری به نزدیک مقر نیروهای مقاومت

۱۶- انهدام تله‌های کنار جاده‌ای دشمن با تیراندازی از فاصله دور به آن‌ها

۱۷- حساس بودن نسبت به نزدیک شدن افراد ناشناس به مقرها و ممانعت از ورود آنان به منطقه کنترل شده

۱۸- چوپان گوسفندانی که عامل انتحاری است، اگر از ورود وی جلوگیری شود، تلاش می‌کند از مسیر دیگری خود را به محل موردنظر برساند (بایستی مراقبت شود که وارد نشود).

۱۹- جلوگیری از نزدیک شدن افراد ناشناس و وسایلی که همراه دارند، به مقرها و محیط‌های تحت کنترل شده با توجه به اینکه دشمن در روز از حیواناتی که پالان دارند برای عملیات انتحاری استفاده می‌نماید باید با تیراندازی سریع، مانع از حرکت به جلو حیوانات شد. حیوانات به سمتی که تیراندازی می‌شود، حرکت نمی‌کنند.

۲۰- بهره‌گیری دائم از حداقل یک نفر مطمئن از نیروهای دفاع وطنی پست‌های ایست و بازرسی برای کنترل افراد ناشناس و ورود خودروها به داخل منطقه کنترل شده

۲۱- بازرسی ساختمان توسط نیروهای چک و خنثی‌سازی باید قبل از ورود نیروهای خودی به داخل ساختمان (بعد از اطمینان از خنثی شدن مواد انفجاری احتمالی، نیروهای خودی وارد ساختمان شوند زیرا دشمن قبل از تخلیه ساختمانی که در اختیار دارد، آن را تله گذاری می‌کند)

۲۲- لزوم دور شدن از جلو و اطراف خودروهای سنگینی که برای عملیات انتحاری ضد زره شده‌اند و با سرعت زیاد به سمت نیروهای خودی حرکت می‌کنند (آن خودرو با سلاح‌های سبکی که در اختیار نیروهای در خط هست، کار آیی ندارد)

۲۳- لزوم مورد هدف قرار دادن سریع خودروهایی که با سرعت در حال نزدیک شدن به خاک‌ریز نیروهای خودی می‌باشد.

۲۴- لزوم پاک‌سازی روستاهای تخلیه شده توسط گروه چک و خنثی قبل از ورود نیروهای خودی (دشمن مقرهای خود را در زمان تخلیه تله گذاری می‌کند)

۲۵- خودداری از نزدیک شدن و دست زدن به اشیاء و ابزارهایی که از تروریست‌ها در منطقه جامانده است (دشمن آن‌ها را تله گذاری می‌کند).

۲۶- لزوم دست زدن به مواد منفجره‌ای که قسمتی از آن به هر دلیل منفجره نشده و نیز تأکید بر منفجر کردن آن (احتمال تله گذاری باقی‌مانده مواد منفجره توسط دشمن وجود دارد)

۲۷- شناسایی افراد عامل انتحاری مشکل است. افرادی که مواد منفجره به همراه دارند اندام آنان (عدم تناسب تنه فرد نسبت به سر، دست‌وپا) به هم می‌خورد. نحوی راه رفتن و نگاه آنان به اطراف غیرعادی می‌باشد. عامل عملیات انتحاری به دلیل سنگینی مواد انفجاری که با خود حمل می‌کند، لباس بزرگ‌تری را به تن کرده و بادست‌وپاهای باز حرکت می‌کند.

۲۸- ضرورت اتخاذ تدابیر خاص برای مقابله با عملیات انتحاری و تله گذاری با مدنظر قرار دادن موارد ذیل:

۲۸/۱- دشمن با نیروی سریع حرکت می‌کند.

۲۸/۲- دشمن با خودروی مجهز به ضد زره سبک حمله می‌کند.

۲۸/۳- هم‌زمان با حمله خودروهای انتحاری، گلوله‌باران نیروهای پیاده در خط را شدت می‌دهد.

۲۸/۴- تروریست‌ها از چند خودرو استفاده می‌کنند. در صورت عدم موفقیت یک یا چند عامل انتحاری، حداقل یکی از آن‌ها به هدف برسد.

۲۹- طرح‌ریزی و اجرای عملیات با توجه به ویژگی‌های تاکتیکی دو طرف درگیری مبتنی بر اینک:

۱. دارای سرعت کافی و لازم در تحرک و جابه‌جایی تجهیزات و امکانات باشد

۲. از تجهیزات با زره مناسب استفاده کند.

۳. از سلاح و تجهیزات هجومی متناسب (سبک یا خیلی سنگین نباشد) استفاده شود (سلاح‌هایی که توان از کار انداختن و انهدام خودروهای دشمن را داشته باشند)

۴. تجهیزات نیروها باید علاوه بر توان دفاع از خود، دارای توانایی مناسب حمایت از اهدافی را که برای دفاع از آن‌ها طراحی شده‌اند نیز داشته باشند.

۳۰- کانالیزه کردن مسیر حرکت انتحاری و استفاده از چندمین هوشمند در مسیر آنها برای متوقف کردن عاملین انتحاری و جلوگیری از ورود به مواضع دفاعی (برای متوقف

کردن انتحاری‌ها در مواقع هجوم و در زمانی که مواضع دفاعی ثابت نیست، استفاده از دیدبان‌های تمام‌وقت و موشک‌های ضد زره باقابلیت شلیک لازم است)

۳۱- حصول اطمینان از امنیت جاده‌ها (در طول مسیر کلیه سرنشینان خودرو مراقبت لازم از اطراف جاده را نیز داشته باشند زیرا دشمن در مسیر خودروهای زرهی نیروهای مقاومت برای تأخیر در عملیات و یا جلوگیری از پشتیبانی آن‌ها با احداث حفره در جاده‌ها و تعبیه کپسول گاز در آن حفره‌ها، باعث ناامن کردن مسیرهای اصلی تردد نیروهای مقاومت می‌گردد)

۳۲- ایجاد ترس برای عامل انتحاری با برقراری ایستگاه‌های ایست و بازرسی در مسیرها (احتمال دارد عامل انتحاری احساس ترس نماید و از اجرای عملیات انتحاری منصرف شود یا در مناطقی که جمعیت کمتری دارد، اقدام به اجرای عملیات نماید)

۳۳- تیراندازی به سمت خودروی حامل نیروی انتحاری قبل از رسیدن به مواضع و پایگاه نیروهای خودی (ریموت کنترل انفجار در اختیار راننده عامل انتحاری می‌باشد)

۳۴- جلوگیری از تجمع افراد در موقع انفجار خودروی تروریست‌های انتحاری (تروریست‌ها برای شکستن حلقه‌های حفاظتی و نفوذ به اماکن حساس، از عملیات‌های انتحاری چندمرحله‌ای استفاده می‌کنند؛ بدین شکل که چند عامل انتحاری پشت سر هم اقدام به حمله به حلقه‌های حفاظت‌شده می‌نمایند تا مسیر را برای عملیات و ورود عامل انتحاری اصلی و خودروی وی باز نمایند. عامل اول نگرهبانی و درب اول را منفجر می‌کند. بلافاصله عامل بعدی، نگرهبانی و درب دوم را منفجر می‌کند، بدین ترتیب تا هفت مرحله این مراحل ادامه پیدا می‌کند تا عامل آخری (اصلی)، خودروی حامل مواد منفجره را به کنار و یا زیرساختمان محل (اصلی) موردنظر برساند. کلیه این مراحل در مدت چند دقیقه و با سرعت اجرا می‌گردد)

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری:

لذا نتیجه می‌گیریم عناصر باقی‌مانده داعش پس از شکست‌ها و فروپاشی سازمانی احتمالاً فعالیت‌های خود را بر موارد ذیل متمرکز خواهند کرد.

- بازگشت به وطن و کشور اصلی خود و آغاز زندگی مخفی چریکی
- جذب نیروهای جدید به سازمان
- سازمان‌دهی نیروهای جدید به صورت مخفی
- آموزش نیروها و نگهداری آنان در گروه‌های مخفی چریکی
- اقدامات سایبری و حفظ موجودیت خود در فضای مجازی

- تبلیغ تفکرات ضاله خود در سطح جهان
- انجام عملیات روانی علیه کشورهای هدف
- تقویت تفکرات تکفیری و سلفی خود

لذا اقدامات احتمالی گروهک تروریستی داعش عبارت است از:

- ۱- نفوذ نیروهای تروریستی در مراکز حساس شهر
 - ۲- شناسایی مدارس و منازل مشرف به مراکز حساس نظامی، سیاسی، اداری و اقتصادی
 - ۳- استفاده از ساختمان‌های نزدیک به مراکز حساس، پادگان‌های نظامی و...
 - ۴- تشکیل گروه‌های چندنفره برای هجوم و ضربه زدن به مراکز حساس نظامی، سیاسی و اقتصادی
 - ۵- نفوذ نیروهای تروریستی در داخل شهر از طرق مختلف‌گردشگری، فروشنده‌گی اجناس موردنیاز مردم، بازرگان، نیروی خدماتی و...
 - ۶- استفاده از اصل غافل‌گیری و فریب
 - ۷- ایجاد درگیری انحرافی و ایزایی در شهر برای مشغول کردن نیروهای امنیتی در یک محله تا تیم دوم تروریستی در محور دیگر اقدام به عملیات خرابکاری نمایند.
 - ۸- تشکیل هسته‌های پنهان در شهر قبل از عملیات تروریستی از قشرهای مختلف مردم
 - ۹- استفاده از پوشش مردمی و خواسته‌های صنفی برای تحریک و ایجاد اغتشاش در شهر
 - ۱۰- اجتناب از نبرد و رویارویی جبهه‌ای و هجوم به محل‌های استقرار نیروهای خودی به قصد گرفتن تلفات و ناامن سازی راه‌های مواصلاتی
 - ۱۱- استفاده از خلأهای امنیتی در داخل شهر
 - ۱۲- نیروهای گروهک داعش برای اظهار وجود در داخل شهرها دست به شرارت خواهند زد.
 - ۱۳- اقدام به عملیات مختلط چندمنظوره تیراندازی و درگیری فیزیکی، عملیات انتحاری و هم‌زمان فیلم‌برداری و ارسال به سرتاسر جهان
 - ۱۴- اقدام به انفجار سریالی و بافاصله
- نحوه مقابله با اقدامات احتمالی داعش:**
۱. اشراف اطلاعاتی از مرزها و عمق کشور

۲. ایجاد موانع در جلوی درب ورودی مراکز حساس سیاسی و نظامی

۳. طرح حفاظت فیزیکی مقرها و پادگان‌ها با هماهنگی حفاظت اطلاعات و عملیات رده تهیه و برای تصویب به قرارگاه منطقه‌ای ارسال و پس از تصویب، اجرا گردد.
۴. کلیه رده‌ها طرح پدافندی و دفاع از مقرها و پادگان‌های خود را تهیه و اجرا نمایند (طرح دفاع پیرامونی عامل و غیرعامل).
۵. هر رده با توجه به وضعیت و حساسیت منطقه (تهدیدات و آسیب‌پذیری‌ها) نسبت به تهیه طرح‌های مقابله با هرگونه حوادث احتمالی از سوی دشمن اقدام نمایند.
۶. طرح تأمین امنیت مقرهای پراکنده رده‌های سپاه و راه‌کارهای پشتیبانی سریع از مقرها تهیه و به رده‌های مربوطه ابلاغ نمایند.
۷. کلیه وسایلی که قصد آوردن به داخل مقرها و پادگان‌های نظامی دارند باید بدون ملاحظه و با رعایت مسائل حفاظتی از درب ورودی مقرر بازرسی و کنترل شوند.
۸. پیش‌بینی نصب سیستم جمر (اختلال الکترونیک) در محل درب ورودی پادگان
۹. با نصب سامانه فنی و حفاظتی در درب پادگان (گیت بازرسی، ریکس ری و...) ورود کلیه افراد پیاده با حضور فیزیکی دژبان با آن سیستم کنترل گردند.
۱۰. احداث سنگرهای چندمنظوره در جلوی درب ورودی پادگان به‌گونه‌ای باشد که نگهبان با سهولت به تمام اطراف جلوی درب پادگان قدرت دید و تیر مناسب داشته باشد و بتواند به‌راحتی تیراندازی نموده و مهاجمین نیز نتوانند به وی آسیبی برسانند.
۱۱. به‌منظور جلوگیری از وقوع هرگونه عملیات انتحاری و تروریستی در مدخل‌های ورودی مقرها و پادگان‌ها موانع محدود و سد کننده ایجاد نموده به گونه‌ای که هیچ خودرویی نتواند با سهولت نزدیک درب مقرر نظامی بشود، به‌گونه‌ای که دید نگهبان نسبت به جلو و اطراف مقرر نیز کور نگردد.
۱۲. نصب دوربین در جلوی درب ورودی به گونه‌ای که تمام زوایای اطراف پوشش داده و مسئول دژبانی بتواند در مانیتور خود بیرون و اطراف درب پادگان را زیر نظر داشته و کنترل نماید.

۱۳. حضور نگهبانان مسلح آموزش دیده در محل های دژبانی و مدخل های ورودی مقرها و پادگان ها با داشتن دستورالعمل کامل و قابل اجرا لازم و ضروری است.

۱۴. ایجاد و تقویت وسایل ارتباطی (باسیم، بی سیم) برای پست های نگهبانی و دژبانی با پاسدارخانه و افسر جانشین پادگان در تمام طول شبانه روز برقرار گردد.

۱۵. استقرار نگهبان مسلح در درب پادگان ها بایستی به گونه ای باشد که تروریست ها نتوانند به وی تیراندازی نمایند و وی بتواند به راحتی از داخل سنگر خود تیراندازی نموده و مهاجم را مورد هدف قرار دهد.

۱۶. محل بازرسی و کنترل خودروها در جلوی درب ورودی باید بافاصله چندمتری متناسب با محل از خودروهای عقبی باشد.

۱۷. در مراکز حساس نظامی بعد از درب ورودی در داخل مرکز سنگرهای چندمنظوره نامحسوس و با فواصل مشخص احداث گردد.

۱۸. عوامل دژبانی از افراد باهوش، خلاق، نکته سنج، دلسوز و دارای وجدان کاری انتخاب گردند.

۱۹. برقراری تأمین امنیت شهرک های مسکونی نظامیان و کنترل ورود و خروج افراد غیر ساکن در شهرک ها

۲۰. مراقبت و تأمین امنیت نقاط حساس در پادگان (فرماندهی، تسلیحات، زاغه مهمات، آسایشگاه ها، انبارها و...)

۲۱. از ورود مراجعه کنندگان شخصی به داخل مراکز نظامی جلوگیری به عمل آورده و در صورت لزوم پس از جویا شدن علت ورود فرد و هماهنگی با واحد موردنظر در آن مرکز نظامی و اخذ کارت شناسایی معتبر به همراه یک عنصر نگهبان آماده تا پایان انجام کار فرد مراجعه کننده اقدام گردد.

۲۲. تقویت حفاظت فیزیکی مقرها و پادگان ها توسط هر رده بر اساس طرح حفاظتی ابلاغی اقدام گردد.

۲۳. پیش‌بینی لازم برای کشف و خنثی‌سازی بمب‌گذاری احتمالی در نزدیک و اطراف مقرهای نظامی به عمل آید.

۲۴. روشنایی جلوی درب ورودی و اطراف مقر و پادگان‌ها به گونه‌ای باشد که تمام مسیر پادگان قابل‌رؤیت باشد.

۲۵. برای جلوگیری از هرگونه عملیات خرابکارانه تروریستی، راه‌اندازی گروه‌های گشت اطلاعاتی در اطراف و داخل پادگان و برقراری امنیت و مشکوک شدن به هر شیء و بررسی آن، ضروری می‌باشد.

۲۶. پیش‌بینی و آمادگی همیشگی اطفاء حریق و ماشین آتش‌نشانی در مقرها مستقرشده تا در مواقع ضروری اقدام نمایند.

۲۷. گروه‌های واکنش سریع در مقابل هرگونه عملیات خرابکارانه و با آمادگی کامل برای انجام واکنش سریع راه‌اندازی گردد.

۲۸. راه‌ها و جاده‌های منتهی به پادگان و مقرها به وسیله گروه‌های گشتی، دوربین، برجک‌های دیده‌بانی با داشتن وسایل ارتباطی (باسیم، بی‌سیم) کنترل و مراقبت گردد.

۲۹. از تردد غیرضروری خودروهای با هویت و پلاک سپاه در سطح شهر جلوگیری و از پارک در معابر عمومی در سطح شهر بدون سرنشین ممانعت به عمل آید.

۳۰. مقابله با هرگونه حریق (عمدی یا غیرعمدی) در اطراف مقرهای سپاه پیش‌بینی لازم به عمل آید.

۳۱. توجیه نیروهای یگان نسبت به وظایف و مأموریت آنان و مقابله با گروهک تروریستی

۳۲. هرگونه اخبار در خصوص حضور و تردد اشراق گروهک‌ها در منطقه توسط رده‌های اطلاعاتی و امنیتی به مراجع ذی‌ربط در قرارگاه منعکس شود.

۳۳. در زمان ورود و خروج سرویس‌های ایاب‌وذهاب نیروهای نظامی از پادگان مراقبت‌های ویژه در جلوی درب مقرهای نظامی توسط عناصر مسلح دژبانی به عمل آید.

۳۴. استقرار سلاح‌های تک‌تیرانداز در محل‌های ورودی پادگان‌های نظامی به‌صورت نامحسوس و در محل‌های امن و مخفی تا در مواقع هجوم تروریست‌ها آنان را مورد هدف قرار دهند.

۳۵. ورود و خروج فرماندهان و مسئولین رده‌های بالای مراکز حساس نظامی نباید مشخص و ثابت باشد.

۳۶. از تجمع و توقف خودروها و مردم عادی در نزدیکی درب جلوی مراکز نظامی تحت هر عنوان بایستی جلوگیری به عمل آید.

۳۷. کنترل ساختمان‌های مشرف به مراکز حساس، نظامی، سیاسی و ...

۳۸. هماهنگی و تبادل اطلاعات بین رده‌های اطلاعاتی و امنیتی نسبت به فعالیت و تحرک نیروهای گروهک تروریستی، کنترل و زیر نظر گرفتن فعالیت‌های آن‌ها در شهرستان

۳۹. کنترل راه‌های اصلی و فرعی منتهی به شهرستان

۴۰. کنترل محسوس و نامحسوس پایانه‌های مسافری، ایستگاه‌های قطار شهری و راه‌آهن و خودروهای شخصی نسبت به ورود افراد تازه‌وارد به شهر با هماهنگی رده‌های اطلاعاتی و امنیتی شهرستان

۴۱. کنترل محسوس و نامحسوس محل‌های پرجمعیت شهری از قبیل بازار، دست‌فروش‌ها، مراکز حساس سیاسی، نظامی، ایستگاه قطار واداری و ... با هماهنگی رده‌های اطلاعاتی و امنیتی شهرستان

۴۲. جلوگیری از تجمعات بی‌مورد در محل‌های پرجمعیت شهری که تحت عناوین: تصادف خودروها در معابر، دعوای ساختگی و ... با هماهنگی نیروهای امنیتی، اطلاعاتی و شهرداری

۴۳. کنترل محسوس و نامحسوس حاشیه شهرها و تردد افراد غیر مرتبط در آن مناطق و هماهنگی با مسئولین ذی ربط شهری برای حل مشکلات آنان جهت جلوگیری از سوءاستفاده گروهک‌های تروریستی از آنان

اقدامات آموزشی برای مقابله با اقدامات احتمالی داعش:

- ۱- اجرای آموزش‌های اطلاعاتی و شناسایی
- ۲- انجام آموزش‌های دفاع شهری و کوی و برزن
- ۳- اجرای آموزش‌ها و تمرین درگیری مسلحانه دقیق و هدفمند
- ۴- آموزش رهایی گروگان
- ۵- آموزش پاک‌سازی و محاصره ساختمان و ...
- ۶- انجام رزمایش مشابه عملیات داعش
- ۷- طراحی رینگ‌های امنیتی در اطراف شهر و مراکز حساس و حیاتی شهر
- ۸- برگزاری رزمایش امنیتی در شهرها و مراکز نظامی
- ۹- تأمین تجهیزات لازم برای مقابله با گروهک تروریستی
- ۱۰- مراقبت و هوشیاری در مقابل ترندهای گروهک تروریستی

فهرست منابع:

- ۱- مصاحبه با مسئول عملیات سپاه پاسداران سردار معدنی.
- ۲- مصاحبه با مسئول اداره طرح و عملیات زمینی معاونت عملیات سپاه سردار میریان.
- ۳- مصاحبه با استاد محمد دانش راد از اساتید دانشگاه امام حسین (ع).
- ۴- اداره طرح و عملیات زمینی معاونت عملیات سپاه. (۱۳۹۶). **تاکتیک‌ها و اقدامات جدید گروه داعش و نحوه مقابله** (تحلیل نبرد شماره ۱۴). تهران: دایره تحلیل نبرد.
- ۵- اداره طرح و عملیات زمینی معاونت عملیات سپاه. (۱۳۹۵). **نحوه مقابله با عملیات گروه‌های تکفیری** (تحلیل نبرد شماره ۹). تهران: دایره تحلیل نبرد.
- ۶- دانش راد، محمد. (۱۳۹۸). **نحوه مقابله با عملیات‌های انتحاری**. تهران: مرکز فناوری آموزش نرسا.
- ۷- رستمی، محمود. (۱۳۸۶). **فرهنگ واژه‌های نظامی**. چاپ دوم، تهران: ایران سبز.

